

Bruxelles, 8 iunie 2020
(OR. en)

8420/20

ECOFIN 420
UEM 185
SOC 347
EMPL 266
COMPET 222
ENV 288
EDUC 207
RECH 187
ENER 159
JAI 419
FSTR 77
REGIO 108
GENDER 57
ANTIDISCRIM 50

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți
Nr. doc. Csie:	ST 8172/20 - COM(2020) 501 final
Subiect:	Recomandare de RECOMANDARE A CONSILIULUI privind Programul național de reformă al Belgiei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Belgiei pentru 2020

În continuare, se pune la dispoziția delegațiilor proiectul de recomandare a Consiliului sus-menționat, astfel cum a fost revizuit și convenit de diferite comitete ale Consiliului, pe baza propunerii COM(2020) 501 final a Comisiei.

RECOMANDARE A CONSILIULUI

din ...

**privind Programul național de reformă al Belgiei pentru 2020 și care include un aviz al
Consiliului privind Programul de stabilitate al Belgiei pentru 2020**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice¹, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

¹ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

- (1) La 17 decembrie 2019, Comisia a adoptat strategia anuală privind creșterea durabilă, care marchează începutul semestrului european 2020 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut cont în mod corespunzător de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. De asemenea, la 17 decembrie 2019, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului², Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Belgia ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro.
- (2) Raportul de țară pentru Belgia din 2020 a fost publicat la 26 februarie 2020. Acesta a evaluat progresele realizate de Belgia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări adoptate de Consiliu la 9 iulie 2019³ (denumite în continuare „recomandările specifice fiecărei țări din 2019”), măsurile luate pentru a da curs recomandărilor specifice fiecărei țări adoptate în anii anteriori, precum și progresele realizate de Belgia în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul strategiei Europa 2020.
- (3) La 11 martie 2020, Organizația Mondială a Sănătății a declarat în mod oficial epidemia de COVID-19 pandemie mondială. Este vorba despre o urgență majoră în materie de sănătate publică pentru cetățeni, societăți și economii. Pandemia exercită o presiune uriașă asupra sistemelor naționale de sănătate, perturbă lanțurile de aprovizionare mondiale, duce la volatilitatea piețelor financiare, generează șocuri asupra cererii consumatorilor și produce efecte negative în diferite sectoare. Pandemia pune în pericol locurile de muncă și veniturile cetățenilor, precum și activitatea întreprinderilor. Ea a produs un șoc economic major care are deja repercusiuni grave în Uniune. La 13 martie 2020, Comisia a adoptat o comunicare prin care solicită un răspuns economic coordonat la criză, care să implice toți actorii de la nivel național și de la nivelul Uniunii.

² Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

³ JO C 301, 5.9.2019, p. 1.

- (4) Mai multe state membre au declarat starea de urgență sau au introdus măsuri de urgență. Orice măsuri de urgență ar trebui să fie strict proporționale, necesare, limitate în timp și în concordanță cu standardele europene și internaționale. Acestea ar trebui să fie supuse controlului democratic și unui control judiciar independent.
- (5) La 20 martie 2020, Comisia a adoptat o comunicare privind activarea clauzei derogatorii generale din cadrul Pactului de stabilitate și de creștere. Clauza derogatorie generală, prevăzută la articolul 5 alineatul (1), la articolul 6 alineatul (3), la articolul 9 alineatul (1) și la articolul 10 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97, precum și la articolul 3 alineatul (5) și la articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului⁴, facilitează coordonarea politicilor bugetare în perioade de încetinire marcată a creșterii economice. În comunicarea sa din 20 martie 2020, Comisia a considerat că, având în vedere că se așteaptă ca pandemia de COVID-19 să antreneze o încetinire marcată a creșterii economice, sunt întrunite condițiile pentru activarea clauzei derogatorii generale și a cerut Consiliului să aprobe această concluzie. La 23 martie 2020, miniștrii de finanțe ai statelor membre au fost de acord cu evaluarea Comisiei. Aceștia au fost de acord că încetinirea marcată a creșterii economice necesită un răspuns ferm, ambițios și coordonat. Activarea clauzei derogatorii generale permite o abatere temporară de la traiectoria de ajustare în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu, cu condiția ca această abatere să nu pună în pericol sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu. În ceea ce privește componenta corectivă, Consiliul poate decide, de asemenea, pe baza unei recomandări a Comisiei, să adopte o traiectorie fiscal-bugetară revizuită. Clauza derogatorie generală nu suspendă procedurile Pactului de stabilitate și de creștere. Aceasta autorizează statele membre să se abată de la cerințele bugetare care s-ar aplica în mod normal, permițând în același timp Comisiei și Consiliului să ia măsurile necesare de coordonare a politicilor în cadrul Pactului.

⁴ Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv (JO L 209, 2.8.1997, p. 6).

- (6) Sunt necesare acțiuni susținute pentru a limita și a controla răspândirea pandemiei de COVID-19, pentru a consolida reziliența sistemelor naționale de sănătate, pentru a atenua consecințele socioeconomice ale pandemiei prin măsuri de sprijin pentru întreprinderi și gospodării, precum și pentru a asigura condițiile sanitare și în materie de siguranță la locul de muncă adecvate pentru a permite reluarea activității economice. Uniunea ar trebui să utilizeze pe deplin diversele instrumente de care dispune pentru a sprijini eforturile statelor membre în aceste domenii. În paralel, statele membre și Uniunea ar trebui să colaboreze pentru a pregăti măsurile necesare pentru a conduce la revenirea la o funcționare normală a societăților și a economiilor noastre și la o creștere durabilă, integrând, printre altele, tranziția verde și transformarea digitală și valorificând lecțiile învățate în urma crizei.
- (7) Criza generată de COVID-19 a evidențiat flexibilitatea pe care o oferă piața internă din perspectiva adaptării la situații extraordinare. Cu toate acestea, pentru a se asigura o tranziție rapidă și fără dificultăți către faza de redresare și reluarea liberei circulații a bunurilor, a serviciilor și a lucrătorilor, măsurile excepționale care împiedică funcționarea normală a pieței interne ar trebui eliminate de îndată ce nu mai sunt indispensabile. Criza actuală a demonstrat necesitatea elaborării de planuri de pregătire pentru situații de criză din sectorul sănătății. Strategii îmbunătățite de achiziții, lanțuri de aprovizionare diversificate și rezerve strategice de bunuri esențiale sunt printre elementele-cheie în elaborarea unor planuri mai ample de pregătire pentru situații de criză.

- (8) Legiuitorul Uniunii a modificat deja cadrele legislative relevante prin intermediul Regulamentelor (UE) 2020/460⁵ și (UE) 2020/558⁶ ale Parlamentului European și ale Consiliului pentru a permite statelor membre să mobilizeze toate resursele neutilizate din fondurile structurale și de investiții europene, astfel încât să poată contracara efectele excepționale ale pandemiei de COVID-19. Aceste modificări vor oferi o flexibilitate suplimentară, precum și proceduri simplificate și optimizate. Pentru a atenua presiunile asupra fluxurilor de numerar, statele membre pot beneficia, de asemenea, de o rată de cofinanțare de 100 % din bugetul Uniunii pentru exercițiul contabil 2020-2021. Belgia este încurajată să valorifice pe deplin aceste posibilități pentru a veni în ajutorul persoanelor și sectoarelor celor mai afectate.
- (9) Consecințele socioeconomice ale pandemiei de COVID-19 se vor resimți probabil în mod inegal în diferitele regiuni din cauza profilurilor de specializare diferite, ceea ce implică un risc considerabil de adâncire a disparităților interregionale și intraregionale în Belgia. Combinată cu riscul perturbării temporare a procesului de convergență între statele membre, situația actuală impune adoptarea unor răspunsuri specifice în materie de politică.
- (10) La 30 aprilie 2020, Belgia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2020 și Programul de stabilitate pentru 2020. Pentru a se ține seama de interconexiunile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (11) În prezent, Belgia se încadrează în componenta preventivă a Pactului de stabilitate și de creștere și face obiectul regulei privind datoria.

⁵ Regulamentul (UE) 2020/460 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 martie 2020 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013 și (UE) nr. 508/2014 în ceea ce privește anumite măsuri specifice menite să mobilizeze investiții în sistemele de sănătate ale statelor membre și în alte sectoare ale economiilor acestora ca reacție la epidemia de COVID-19 (Inițiativa pentru investiții ca reacție la coronavirus) (JO L 99, 31.3.2020, p. 5).

⁶ Regulamentul (UE) 2020/558 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2020 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1301/2013 și (UE) nr. 1303/2013 în ceea ce privește măsuri specifice de asigurare a unei flexibilități excepționale pentru utilizarea fondurilor structurale și de investiții europene ca reacție la epidemia de COVID-19 (JO L 130, 24.4.2020, p. 1).

- (12) La 13 iulie 2018, Consiliul a recomandat Belgiei să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete⁷ nu depășește 1,8 % în 2019, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,6 % din produsul intern brut (PIB). Întrucât s-a considerat că Belgia îndeplinește condițiile pentru a beneficia de abaterea temporară solicitată de 0,5 % din PIB în temeiul clauzei privind reformele structurale, ajustarea structurală solicitată pentru 2019 a fost redusă la 0,1 % din PIB, ceea ce corespunde unei rate de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete care nu depășește 2,8 % în 2019. Evaluarea globală efectuată de Comisie confirmă o abatere semnificativă de la traiectoria de ajustare recomandată în vederea realizării obiectivului bugetar pe termen mediu în 2019 și în anii 2018 și 2019, luați împreună. Acesta este un factor relevant în raportul elaborat de Comisie în conformitate cu articolul 126 alineatul (3) din tratat, care evaluează respectarea de către Belgia a criteriului datoriei în 2019.
- (13) În cadrul Programului său de stabilitate pentru 2020, guvernul federal prevede o deteriorare a soldului global, de la un deficit de 1,9 % din PIB în 2019 la un deficit de 7,5 % din PIB în 2020. După ce a scăzut la 98,6 % din PIB în 2019, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la aproximativ 115 % în 2020, conform Programului de stabilitate pentru 2020. Perspectivele macroeconomice și fiscal-bugetare sunt afectate de un grad ridicat de incertitudine din cauza pandemiei de COVID-19.

⁷ Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din venituri provenite din fonduri ale Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu prestațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de patru ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate.

- (14) Ca răspuns la pandemia de COVID-19 și în cadrul unei abordări coordonate la nivelul Uniunii, Belgia a adoptat la timp măsuri bugetare menite să consolideze capacitatea sistemului său de sănătate, să țină sub control pandemia și să ofere ajutor persoanelor și sectoarelor care au fost afectate în mod special. Conform Programului de stabilitate pentru 2020, aceste măsuri bugetare au reprezentat 2,3 % din PIB. Măsurile includ un sistem federal temporar de indemnizații de șomaj, venituri substitutive pentru lucrătorii care desfășoară o activitate independentă, o dispoziție federală privind cheltuielile legate de criză, diferite indemnizații regionale pentru întreprinderi sau persoane și subvenții sectoriale. Cuantificarea măsurilor cu efect de creștere a deficitului coincide, în linii mari, cu estimările Comisiei, luând în considerare tratamentul diferit al costului stabilizatorilor automați. În plus, Belgia a anunțat măsuri care, deși nu au un impact bugetar direct, vor contribui la furnizarea de sprijin sub formă de lichidități întreprinderilor. Aceste măsuri vizează atât garanții federale, cât și garanții regionale pentru împrumuturile în favoarea întreprinderilor și a lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă, estimate la 11,8 % din PIB în Programul de stabilitate pentru 2020. Amânări ale plății impozitelor, în special în ceea ce privește impozitul pe venitul persoanelor fizice și impozitul pe profitul societăților, precum și contribuțiile sociale, au fost, de asemenea, puse în aplicare, însă Programul de stabilitate pentru 2020 nu le cuantifică. În general, măsurile adoptate de Belgia sunt în concordanță cu orientările stabilite în comunicarea Comisiei din 13 martie 2020. Punerea în aplicare deplină a măsurilor de urgență și a unor măsuri fiscal-bugetare de sprijin, urmată de o reorientare a politicilor bugetare către realizarea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu, atunci când condițiile economice permit acest lucru, va contribui la menținerea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu.
- (15) Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2020, în condițiile menținerii politicilor actuale, se preconizează că soldul bugetului general al Belgiei va fi de -8,9 % din PIB în 2020 și de -4,2 % din PIB în 2021. Se estimează că ponderea datoriei publice va ajunge la 113,8 % din PIB în 2020.

- (16) La 20 mai 2020, Comisia a emis un raport elaborat în conformitate cu articolul 126 alineatul (3) din tratat, ca urmare a nerespectării de către Belgia a regulii privind datoria în 2019 și a nerespectării preconizate a pragului de deficit de 3 % din PIB în 2020. În ansamblu, analiza Comisiei sugerează că nu au fost îndeplinite criteriile privind deficitul și datoria, astfel cum sunt definite în tratat și în Regulamentul (CE) nr. 1467/97.
- (17) Ca răspuns la pandemia de COVID-19, autoritățile belgiene au adoptat un pachet cuprinzător de măsuri menite să atenueze impactul social și economic al declinului economic sever. Un sistem de garantare în valoare de 50 de miliarde EUR este în vigoare pentru a acoperi noile credite pe termen scurt acordate întreprinderilor viabile. Regiunile și comunitățile au introdus, de asemenea, garanții pentru creditele punte și creditele curente pentru întreprinderi, un sprijin sub formă de lichidități în favoarea întreprinderilor sub forma unor împrumuturi directe și măsuri de sprijin financiar pentru întreprinderile cele mai afectate de criza provocată de COVID-19. Rambursarea creditelor ipotecare și a împrumuturilor pentru întreprinderi existente poate fi prelungită. Este disponibil un moratoriu temporar privind procedurile de faliment pentru întreprinderile grav afectate. Au fost introduse diferite stimulente pentru a încuraja mai mulți lucrători să continue sau să reia lucrul, pentru a asigura continuitatea activității. Contribuțiile de asigurări sociale și impozitele, cum ar fi impozitul pe valoarea adăugată, impozitele pe profitul societăților și pe venitul persoanelor fizice, pot fi amânate sau pot face obiectul unei excepții, în unele cazuri. Guvernul federal a pus sistemul de șomaj temporar din motive de forță majoră la dispoziția întreprinderilor afectate de criza provocată de COVID-19 și a mărit indemnizațiile. Un venit lunar substitutiv este disponibil pentru lucrătorii care desfășoară o activitate independentă și a căror activitate a fost întreruptă pentru o perioadă de cel puțin șapte zile consecutive. Degresivitatea indemnizațiilor de șomaj este temporar înghețată. Guvernul federal pregătește, de asemenea, un set suplimentar de măsuri de combatere a insolvenței întreprinderilor, cum ar fi scutirea de la plata impozitului pe profitul societăților și pe venitul persoanelor fizice pentru exercițiul financiar 2020.

- (18) Sistemul de sănătate belgian este performant în ceea ce privește furnizarea de terapie acută în spitale. Cu toate acestea, pandemia de COVID-19 a evidențiat o serie de deficiențe care afectează reziliența sistemului de sănătate atunci când se confruntă cu o criză gravă de sănătate publică. Acest lucru sugerează că Belgia se confruntă cu un deficit structural de lucrători în domeniul sănătății care trebuie remediat. În viitorul apropiat, va rămâne extrem de importantă asigurarea de produse medicale esențiale în cantitate suficientă, inclusiv de echipamente de protecție în special pentru lucrătorii din domeniul sănătății și pentru lucrătorii care exercită alte profesii expuse. O strategie de sănătate publică care este pe deplin coordonată cu politicile de prevenire și de îngrijire pe termen lung va rămâne esențială pe termen scurt și mediu pentru a garanta o gestionare eficientă a crizelor din domeniul sănătății publice, cum este cea provocată de pandemia de COVID-19. Un element important în acest context este punerea în aplicare fără probleme a Acordului Conferinței interministeriale privind sănătatea publică vizând punerea temporară la dispoziția unităților de îngrijire pe termen lung (care țin de competența comunitară) a personalului din spitale și a infrastructurilor spitalicești (care țin de competența federală) pe durata crizei provocate de COVID-19.

- (19) După ce Belgia a atins un nivel record al ocupării forței de muncă în 2019 și la începutul anului 2020, criza provocată de COVID-19 a pus capăt brusc creșterii ocupării forței de muncă în această țară. Sistemele de sprijin din veniturile publice existente în Belgia, cum ar fi sistemul de șomaj temporar pentru angajați și indemnizația pentru întreruperea forțată a activității (*droit passerelle*) pentru lucrătorii care desfășoară o activitate independentă, oferă compensații parțiale pentru pierderile de venit cauzate de reducerea timpului de lucru. Aceste sisteme de șomaj parțial joacă un rol major în reducerea impactului diminuării producției asupra nivelurilor de ocupare a forței de muncă. Cu toate acestea, se preconizează că rata șomajului va crește la 7 % în 2020 și se va diminua într-o anumită măsură ajungând la 6,6 % în 2021. Pentru a evita ca creșterea șomajului să devină structurală, vor fi necesare eforturi suplimentare pentru a consolida eficacitatea politicilor active existente în domeniul pieței forței de muncă, care rămân la un nivel scăzut, întrucât ponderea ridicată a șomerilor care participă la măsurile active de ocupare a forței de muncă coexistă cu o tranziție redusă de la șomaj la încadrarea în muncă. Ar trebui să se acorde o atenție deosebită asigurării unei abordări cuprinzătoare pentru persoanele cele mai îndepărtate de piața muncii, care vor fi probabil cel mai grav afectate de consecințele socioeconomice negative ale crizei provocate de COVID-19. Grupurile vulnerabile includ, în special, persoanele cu un nivel scăzut de calificare, persoanele provenite dintr-un context de migrație și persoanele cu handicap. În plus, sarcina fiscală asupra costului forței de muncă rămâne ridicată, în medie, pentru toate nivelurile salariale, cu excepția lucrătorilor cu venituri salariale foarte mici (50 % din salariul mediu). Acesta este un factor important al costului relativ ridicat al forței de muncă, care poate afecta în mod negativ cererea de forță de muncă, în special în ceea ce privește locurile de muncă cu productivitate scăzută.

- (20) Ar trebui încurajată mobilitatea forței de muncă către sectoarele în care există deficite majore, inclusiv către domeniul sănătății, al tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) și al ocupațiilor tehnice și profesionale. Aceasta va fi însoțită de necesități importante în ceea ce privește recalificarea și perfecționarea și va necesita creșterea nivelului de participare a adulților la educație și formare, inclusiv prin utilizarea unor perioade de program de lucru redus. Există preocupări legate de faptul că sistemele de stimulare a formării existente nu ajung la cei care ar beneficia de ele în cea mai mare măsură, cum ar fi lucrătorii slab calificați, lucrătorii în vârstă și persoanele provenite dintr-un context de migrație. Competențele lingvistice slabe reprezintă un obstacol major, în special pe piața forței de muncă bilingvă din Bruxelles. Comunitățile iau măsuri pentru a crește numărul de studenți în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii, dar sunt necesare strategii mai cuprinzătoare pentru a răspunde nevoilor viitoare de pe piața forței de muncă. Nivelul general al competențelor digitale este satisfăcător, însă stagnează. În rândul tinerilor, în special în rândul celor cu un nivel scăzut de educație, nivelul competențelor digitale este mai scăzut decât media Uniunii și s-a diminuat în ultimii ani. Disponibilitatea echipamentelor adecvate și a conexiunii la internet pentru toți elevii, precum și programele de formare și de îndrumare necesare pentru cadrele didactice sunt esențiale pentru a asigura accesul la învățământul la distanță. Acest lucru este necesar, de asemenea, pentru a asigura faptul că inegalitățile existente în sistemul de învățământ nu sunt exacerbate din cauza crizei provocate de COVID-19.
- (21) Belgia a adoptat numeroase sisteme de sprijinire a lichidităților întreprinderilor, inclusiv un sistem de garanții de stat pentru împrumuturi și mai multe sisteme regionale notificate în temeiul cadrului temporar pentru măsurile de ajutor de stat vizând sprijinirea economiei în contextul actualei pandemii de COVID-19. Punerea în aplicare eficientă și efectivă a unor astfel de sisteme, inclusiv de către intermediari, este esențială pentru a se asigura că întreprinderile, în special întreprinderile mici și mijlocii (IMM) și lucrătorii care desfășoară o activitate independentă, beneficiază de pe urma acestora pentru a le proteja și pentru a permite o redresare mai rapidă. În procesul de elaborare și punere în aplicare a acestor măsuri, trebuie să se țină seama de reziliența sectorului bancar, inclusiv a intermediarilor.

- (22) În ciuda eforturilor depuse de guvern, sarcina administrativă pe care o suportă întreprinderile se ridică la aproximativ 7 miliarde EUR pe an (1,6 % din PIB), din care cea mai mare parte provine din obligațiile impuse de dreptul fiscal și de dreptul muncii. Sistemul fiscal este complex din cauza unui număr mare de cheltuieli fiscale. Gestiunea salarială este complexă pentru întreprinderi, în special pentru cele care trebuie să se conformeze diverselor sisteme regionale. Întreprinderile se confruntă cu întârzieri din ce în ce mai mari în ceea ce privește plățile efectuate de autoritățile publice, ceea ce contribuie la falimente și la deteriorarea climatului de afaceri. Există întârzieri mari în ceea ce privește autorizațiile de construcție, precum și racordările la rețelele electrice și la rețelele de apă. Procesul de transfer al unei proprietăți se numără printre cele mai lente și costisitoare din Uniune. Există discrepanțe regionale majore în ceea ce privește normele de acces la meseriile legate de artizanat/construcții. Efectul cumulat al nivelului de reglementare ridicat, al costurilor salariale ridicate și al rigidității pieței forței de muncă afectează performanța sectorului comerțului cu amănuntul. Normele privind programul de funcționare al magazinelor, vânzările promoționale, reducerile de preț și canalele de distribuție pentru medicamentele care se eliberează fără prescripție medicală creează o sarcină suplimentară în ceea ce privește mediul operațional pentru comercianții cu amănuntul. Introducerea tehnologiei 5G ar putea fi împiedicată, printre altele, de standardele stricte de mediu și sanitare privind protecția împotriva radiațiilor (în special la Bruxelles), care variază de la o regiune la alta, de taxele costisitoare asupra antenelor la Bruxelles și de timpul îndelungat de așteptare pentru eliberarea autorizațiilor de instalare a antenelor. În domeniul insolvenței, nu există o procedură specială simplificată de soluționare extrajudiciară a litigiilor pentru IMM-uri și doar debitorii pot iniția proceduri de insolvență. În pofida îmbunătățirilor treptate, digitalizarea insuficientă și lipsa resurselor rămân o provocare pentru sistemul judiciar. Procedurile de lungă durată din domeniul justiției administrative generează întârzieri semnificative în ceea ce privește cauzele referitoare la proceduri de achiziții publice și la autorizații de construcție. Principalele organisme responsabile cu asigurarea respectării normelor în domeniul supravegherii pieței, al concurenței și al transportului feroviar nu dispun de personal suficient pentru a-și îndeplini integral sarcinile.

- (23) Pentru a încuraja redresarea economică, va fi important să se acorde prioritate finanțării proiectelor de investiții publice mature și să se promoveze investițiile private, inclusiv prin reforme relevante, ceea ce ar facilita, de asemenea, tranziția industrială. Astfel cum s-a indicat în Planul național privind energia și clima (PNEC) pentru perioada 2021-2030, Belgia are importante nevoi de investiții în domeniul transportului durabil, în special pentru a aborda problema congestionării traficului și a mobilității electrice. Înainte de criza provocată de COVID-19, regiunile belgiene anunțaseră importante planuri plurianuale în materie de infrastructură a transporturilor. Investiții importante sunt realizate în ceea ce privește transportul feroviar suburban în jurul orașului Bruxelles, semnalizarea feroviară și conexiunile feroviare transfrontaliere și cu porturile. De asemenea, sunt în curs de derulare investiții importante în infrastructura de metrou, de tramvai și de autobuz a orașului Bruxelles. PNEC a identificat, de asemenea, importante nevoi de investiții în domenii precum producția de energie din surse regenerabile și flexibile, interconexiunile, rețelele inteligente, stocarea și eficiența energetică în vederea îndeplinirii obiectivelor europene în materie de energie și climă, pentru a respecta angajamentul juridic al Belgiei de a abandona progresiv energia nucleară până în 2025 și de a renova 80 % din parcul imobiliar care a fost construit înainte de introducerea normelor energetice. Spre deosebire de intensitatea relativ ridicată a cheltuielilor private în domeniul cercetării și dezvoltării (C&D), intensitatea cheltuielilor publice legate de C&D rămâne ușor inferioară celei a majorității statelor membre cu un nivel similar de dezvoltare economică. Belgia riscă să rămână în urmă în ceea ce privește implementarea tehnologiei 5G, întrucât nu intenționează să atribuie primele benzi de frecvență pentru 5G în termenele prevăzute în legislația Uniunii. În martie 2020, autoritățile belgiene au deschis o consultare publică privind acordarea de licențe naționale temporare pentru 200 MHz de spectru disponibil în banda 3,6-3,8 GHz ca soluție temporară. Programarea Fondului pentru o tranziție justă, care face obiectul unei propuneri a Comisiei, pentru perioada 2021-2027 ar putea ajuta Belgia să abordeze unele dintre provocările legate de tranziția către o economie neutră din punct de vedere climatic, în special în teritoriile menționate în anexa D la raportul de țară din 2020. Acest lucru i-ar permite Belgiei să utilizeze acest fond în mod optim.

- (24) În timp ce recomandările specifice fiecărei țări prevăzute în prezenta recomandare („recomandările specifice fiecărei țări din 2020”) se concentrează pe abordarea impactului socioeconomic al pandemiei de COVID-19 și pe facilitarea redresării economice, recomandările specifice fiecărei țări din 2019 au vizat și reformele care sunt esențiale pentru abordarea provocărilor structurale pe termen mediu și lung. Recomandările specifice fiecărei țări din 2019 rămân pertinente și vor continua să fie monitorizate pe parcursul semestrului european al anului viitor. Aceasta include și recomandările specifice fiecărei țări din 2019 privind politicile economice legate de investiții. Toate recomandările specifice fiecărei țări din 2019 ar trebui luate în considerare pentru programarea strategică pentru perioada de după 2020 a fondurilor aferente politicii de coeziune, inclusiv pentru măsurile de atenuare și strategiile de ieșire din criza actuală.
- (25) Semestrul european oferă cadrul pentru coordonarea continuă a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă în Uniune, care poate contribui la o economie durabilă. În programele lor naționale de reformă pentru 2020, statele membre au evaluat progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) ale Organizației Națiunilor Unite. Prin asigurarea punerii în aplicare depline a recomandărilor specifice fiecărei țări din 2020, Belgia va contribui la realizarea de progrese în vederea îndeplinii ODD și la eforturile comune de asigurare a durabilității competitive în Uniune.
- (26) Coordonarea strânsă între economii în cadrul uniunii economice și monetare este esențială pentru realizarea unei redresări rapide în urma impactului economic al pandemiei de COVID-19. În calitate de stat membru a cărui monedă este euro, Belgia ar trebui să se asigure că politicile sale rămân coerente cu recomandările din 2020 pentru zona euro și sunt coordonate cu cele ale celorlalte state membre a căror monedă este euro, ținând seama totodată de orientările politice din partea Eurogrupului.

- (27) În contextul semestrului european 2020, Comisia a efectuat o analiză amplă a politicii economice a Belgiei, pe care a publicat-o în raportul de țară din 2020. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2020, Programul național de reformă pentru 2020, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor specifice fiecărei țări adresate Belgiei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică fiscal-bugetară și socioeconomică sustenabilă în Belgia, ci și de conformitatea lor cu normele și orientările Uniunii.
- (28) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2020 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său⁸ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în 2020 și în 2021, Belgia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală din cadrul Pactului de stabilitate și de creștere, pentru a combate în mod eficace pandemia de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea viitoare. Atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, să aplice politici bugetare prin care se urmărește să se ajungă la poziții bugetare prudente pe termen mediu și să se asigure sustenabilitatea datoriei, consolidând în același timp investițiile. Să consolideze reziliența globală a sistemului de sănătate și să garanteze aprovizionarea cu produse medicale critice.
2. Să atenueze impactul asupra ocupării forței de muncă și impactul social al crizei provocate de COVID-19, în special prin promovarea unor măsuri active eficace de ocupare a forței de muncă și prin încurajarea dezvoltării competențelor.

⁸ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

3. Să asigure punerea în aplicare eficace a măsurilor vizând furnizarea de lichidități pentru a sprijini IMM-urile și lucrătorii care desfășoară o activitate independentă și pentru a îmbunătăți mediul de afaceri. Să concentreze la începutul perioadei proiectele de investiții publice mature și să promoveze investițiile private pentru a încuraja redresarea economică. Să direcționeze cu prioritate investițiile către tranziția verde și tranziția digitală, în special către infrastructurile de transport durabil, producția și utilizarea energiei în mod curat și eficient, economia circulară, infrastructurile digitale, cum ar fi rețelele 5G și Gigabit, precum și către cercetare și inovare.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu

Președintele
